

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) MAŁA POHULANKA 10—7.

Nr. Wilno, dnia 8 stycznia 1935 r.

1199.

Treść numeru:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

K r o n i k a .

Dział. Str.

1. Demarche rządu niemieckiego w związku z anty-niemiecką propagandą.	I.	1.
2. Sprawa komunikacji powietrznej między Kownem a Rygą.	"	"
3. Wyjazd dyplomatów litewskich.	"	"
4. Dyplomaci zagraniczni u ministra Lozoraitisa.	"	"
5. Związek architektów bałtyckich.	"	"

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a .

6. Zmiany personalne w administracji.	III.	"
7. Działalność kow. Sądu Okręgowego.	"	"
8. Z działalności Żelaznego Funduszu Wileńskiego.	"	"
9. Plan "piatiletki" Ministerstwa Komunikacji.	"	"
10. Konferencja atejtininków.	"	"
11. Kontrola produktów spożywczych.	"	"
12. Troska o sprawy sanitarne.	"	"
13. Zmiany wśród urzędników sądowych.	"	"

IV. SPRAWY POLSKIE I INNYCH MNIEJSZOSCI NARODOWYCH.

K r o n i k a .

14. Upadłość Banku Niemieckiego w Kownie.	IV.	2.
15. Zjazd Niemców.	"	"

VII. SPRAWY KLAJPEDZKIE.

K r o n i k a .

16. Dokoła procesu hitlerowców.	VII.	"

VIII. Z ŻYCIA LITWINÓW I PRASY LITEWSKIEJ W WILNIE.

17. "Vilniaus Rytojus" o niezezwalaniu urządzania wieczorów litewskich.	VIII.	"

K r o n i k a .

18. Konfiskata "Vilniaus Rytojus".	"	"

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

Kronika.

Demarche rządu niemieckiego w związku z antyniemiecką propagandą. /I.1935/: Urzędowa "Preussische Ztg." donosi, że niemiecki poseł w Kownie otrzymał polecenie swego rządu poczynienia kroków u rządu litewskiego w sprawie uprawianej od dłuższego czasu przez prasę litewską i czynniki rządowe litewskie przeciwniemieckiej propagandy w związku z kowieńskim procesem Niemców kłajpedzkich.

Sprawa komunikacji powietrznej między Kownem a Rygą. "Liet. Zinios" Nr. 4 /I.1935/: Spółka komunikacji powietrznej "Deruluft" zwróciła się z propozycją uruchomienia stałej komunikacji powietrznej między Kownem a Rygą.

Wyjazd dyplomatów litewskich. "Liet. Zin." Nr. 4 /I.1935/: W tych dniach wyjechał do Paryża poseł litewski w Paryżu p. Klimas, który bawił w Kownie w sprawach służbowych. Powrócił też do Moskwy poseł litewski w ZSRR Bałtruszaitis.

Dyplomaci zagraniczni u ministra Lozoraitisa. "Liet. Aidas" Nr. 4 /I.1935/: Minister Spraw Zagr. Lozoraitis przyjął w dn. 4 stycznia brytyjskiego chargé d'affaires w Kownie p. Prestona oraz innych dyplomatów.

Związek architektów bałtyckich. "Liet. Aidas" Nr. 3 /I.1935/: W związku z wystawą architektury państw bałtyckich, jaka się obecnie odbywa w Rydze, uchwalono założyć związek architektów bałtyckich. Dla zrealizowania tego projektu wyłoniono komisję statutową, w skład której wchodzi ze strony litewskiej architekt Stangailis, ze strony łotewskiej Stalberg, ze strony estońskiej zaś Boelau.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

Kronika.

Zmiany personalne w administracji. Radjo Kowieńskie /z 7.I.1935/: Zastępcą inspektora Pracy w Kownie został mianowany p. Rudowicz.

Inspektorem Opieki Społecznej mianowany został p. Kasakaitis. Dziśałałność kow. Sądu Okręgowego. Radjo Kowieńskie /z 7.I.1935/: Kowieński Sąd Okręgowy rozpatrzył w 1934 r. 12.047 spraw. Spraw nierozpatrzonych pozostało 6.943. Nowych spraw otrzymano 4.643.

Zdziałałności Żelaznego Funduszu Wileńskiego. "Liet. Zinios" Nr. 4 /I.1935/: W ciągu trzech lat działalności /od 1932 do 1935 r./ skupił Żelazny Fundusz Wileński przy sobie ok. 1/6 ludności Litwy i zebrał 200 tys. litów. Paszportów wileńskich wydano blisko 400 tys. W r.b. Komitet zwrócił się do wszystkich organizacji gospodarczych z prośbą o ofiarowanie części zysku czy oszczędności na rzecz funduszu. W 1934 r. ofiarowały na rzecz Funduszu Wileńskiego "Lietukis" 1000 lt. i "Maistas" 1000 lt.

Plan "piatiletki" M. Komunikacji. "Liet. Zinios" Nr. 4 /I.1935/: M. Komunikacji wydało okólnik do podwładnych oddziałów, żądając nadesłania do dnia 15 maja r.b. planu prac na 5 lat dalszych.

Konferencja atejtininków. "Rytas" Nr. 2. /I.1935/: W tych dniach odbyła się w Kownie konferencja atejtininków. Wygłoszono na niej szereg przemówień na temat działalności atejtininków.

Kontrola produktów spożywczych. Radjo Kowieńskie /z 8.I.1935/: Departament Zdrowia uchwalił wprowadzenie kontroli produktów spożywczych.

Troska o sprawy sanitarne. Radjo Kowieńskie /z 8.I.1935/: W Kownie powstanie wkrótce specjalny komisariat Policji, którego zadaniem będzie troska o sanitarne sprawy miasta i prowincji. W miastach prowincjonalnych zakładane będą ponadto komisje sanitarne.

Zmiany wśród urzędników sądowych. Radjo Kowieńskie /z 8.I.1935/: Zwolniony został ze stanowiska sędziego szawelski Balczewski. Na jego miejsce wyznaczony został kandydat sądowy okręgu kowieńskiego Nauseda.

IV. SPRAWY POLSKIE I INNYCH MNIEJSZOSCI NARODOWYCH.

K r o n i k a .

Upadłość banku niemieckiego w Kownie. Radjo Kowieńskie /z 8.I.1935/:W związku z bankructwem banku niemieckiego w Kownie kuratorem masy upadłości został Vajteknas. Specjalna komisja bada księgi banku. Straty banku dochodzą 1.300.000 litów.

Zjazd Niemców. Radjo Kowieńskie /z 8.I.1935/:W Królewcu ma się odbyć zjazd Niemców z zagranicy. W zjeździe wezmą również udział Niemcy w Litwie.

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a .

Dokoła procesu hitlerowców. Radjo Kowieńskie /z 8.I.1935/:W dalszym ciągu przesłuchiwanie są oskarżeni hitlerowcy z partji Neumanna i Sassa. Przesłuchuje się również świadków. Niektórzy ze świadków zeznali, że w Kłajpedzie przygotowywano powstanie dla oderwania Kraju Kłajpedzkiego od Litwy i przyłączenia go do Niemiec. Planowano rozbrojenie straży pogranicznej, by w ten sposób ułatwić nadejście pomocy z Niemiec.

VIII. Z ŻYCIA LITWINÓW I PRACY LITEWSKIEJ W WILNIE.

"Vilniaus Rytojus" o niezezwoleniu urządzania wieczorów litewskich." Vil. Ryt." Nr.3 /z 9.I.1935/ Art.p.t."Dlaczego się nie zezwala na wieczory litewskie?" Streszczenie:

Jak wiadomo, litewska młodzież wiejska bardzo lubi urządzać litewskie wieczory, na których odbywają się przedstawienia, deklamacje, zabawy narodowe, tańce i t.d. Poza młodzieżą biorą udział w wieczorach również dorośli. Takie wieczory przynoszą ludności wiejskiej duże korzyści. Wciągają bowiem one młodzież do pracy społecznej i dają okazję do wykazania swych sił. Pozatem młodzież podnosi się pod względem narodowym, społecznym i kulturalnym.

Niestety, te środki podnoszenia kultury ludności wiejskiej nie wszędzie są tolerowane. Tak np. Starostwo Lidzkie w ostatnich czasach zupełnie nie pozwala na urządzenie wieczorów litewskich. Zabroniło ono urządzenia wieczoru w Plikach, Strażunach, Staniszech, a w tych dniach również w Dubinach, motywując zakaz względami bezpieczeństwa i ładu publicznego. Zarząd Centralny Towarzystwa św.Kazimierza próbował apelować do Województwa Nowogródzkiego, lecz i tam nic nie wskórał.

Oczywiście, organom administracyjnym musi zależeć na bezpieczeństwie i pokoju publicznym. Czyż jednak litewskie wieczory bezpieczeństwu zagrażają? Czyż na wieczorach litewskich dzieją się kradzieże, morderstwa, rabunki, zamachy? Ludność wiejska jest bardzo wrażliwa i boleśnie odczuwa każde posunięcie w stosunku do siebie, zwłaszcza posunięcie nieuzasadnione. Zakaz wieczoru litewskiego w życiu ludności wiejskiej stanie się faktem historycznym, którego nigdy ona nie zapomni. Kto zaś ponosi winę?

Wogóle w ostatnich czasach można wyczuć, że w Starostwie Lidzkim i Województwie Nowogródzkim prowadzi się w stosunku do Litwinów jakąś nową politykę całkiem niezgodną ani z ustawami Państwa Polskiego, ani z nastawieniem obecnego polskiego rządu. Wydaje się, że jest to jakieś nieporozumienie, któreby należało jak najrychlej wyjaśnić. Trzebaby to uczynić nie w Lidzie, czy Nowogródku, a w Warszawie.

K r o n i k a .

Konfiskata "Vil. Ryt." "Vil. Rytojus" Nr.3/I.1935/: Uległ konfiskacie Nr.2 "Vilniaus Rytojus" za artykuł p.t."Co się dzieje w pow.lidzkim?"/uwadze wojewody nowogródzkiego/.

WILIA I POLSKA LITWA
 W WILNIE

Wielki jest ciężar, który spada na nas w tym momencie. Niezależnie od tego, że jesteśmy Polakami, musimy pamiętać o naszym obywatelstwie litewskim. W tym celu musimy być gotowi na wszelkie poświęcenia i poświęcić swoje życie na służbę ojczyźnie. Wierzymy, że Litwa, która jest naszym przyjacielem, nie pozwoli nam zapaść i że w końcu wyjdzie zwycięsko z wojny. Wierzymy, że Litwa, która jest naszym przyjacielem, nie pozwoli nam zapaść i że w końcu wyjdzie zwycięsko z wojny.

Wielki jest ciężar, który spada na nas w tym momencie. Niezależnie od tego, że jesteśmy Polakami, musimy pamiętać o naszym obywatelstwie litewskim. W tym celu musimy być gotowi na wszelkie poświęcenia i poświęcić swoje życie na służbę ojczyźnie. Wierzymy, że Litwa, która jest naszym przyjacielem, nie pozwoli nam zapaść i że w końcu wyjdzie zwycięsko z wojny. Wierzymy, że Litwa, która jest naszym przyjacielem, nie pozwoli nam zapaść i że w końcu wyjdzie zwycięsko z wojny.

Wielki jest ciężar, który spada na nas w tym momencie. Niezależnie od tego, że jesteśmy Polakami, musimy pamiętać o naszym obywatelstwie litewskim. W tym celu musimy być gotowi na wszelkie poświęcenia i poświęcić swoje życie na służbę ojczyźnie. Wierzymy, że Litwa, która jest naszym przyjacielem, nie pozwoli nam zapaść i że w końcu wyjdzie zwycięsko z wojny. Wierzymy, że Litwa, która jest naszym przyjacielem, nie pozwoli nam zapaść i że w końcu wyjdzie zwycięsko z wojny.

Wielki jest ciężar, który spada na nas w tym momencie. Niezależnie od tego, że jesteśmy Polakami, musimy pamiętać o naszym obywatelstwie litewskim. W tym celu musimy być gotowi na wszelkie poświęcenia i poświęcić swoje życie na służbę ojczyźnie. Wierzymy, że Litwa, która jest naszym przyjacielem, nie pozwoli nam zapaść i że w końcu wyjdzie zwycięsko z wojny. Wierzymy, że Litwa, która jest naszym przyjacielem, nie pozwoli nam zapaść i że w końcu wyjdzie zwycięsko z wojny.